

Một chút tâm sự người lính

Đặt điện thoại xuống, ngồi ngả người trên chiếc ghế tựa xoay. Bài còn như nghe âm hưởng tiếng nói quen thuộc, thân thiết của Trường. Ngày mai anh chị sẽ xuống nghỉ dưới chỗ chú. Suốt tuần luôn. Chú lo cho anh một phòng « xịn » nhất trong khách sạn. Ăn cũng « xịn » như vậy. Chuyện đó anh khỏi lo. Ô kìa. Anh kéo được chị cùng đi, thật tuyệt. Nhiều tiếng cười khà khà ở đầu giây đáp lại. 9 giờ sáng mai, anh sẽ tới. Dạ. Em rất vui được gặp lại anh chị.

Một nỗi bất ngờ pha trộn với niềm vui dâng tràn ngập lòng Bài. Bất ngờ vì lẽ, đây là lần đầu tiên Trường và vợ, là anh chị kết nghĩa của Bài, người thủ trưởng cũ trong những ngày ở chiến trường, Bài đã có biết bao nhiêu kỷ niệm sống chết với họ. Mới đây Bài có nghe tin, qua một người bạn, là vợ chồng Trường lục đục với nhau, vậy mà bây giờ đích thân cả hai người xuống đây hưởng lại tuần trăng mật, Bài sẽ làm cho họ quện vào nhau, tình nghĩa vợ chồng, tình anh em sẽ bền chặt mãi mãi. Một niềm vui nữa, là Bài sẽ báo cáo với người thủ trưởng cũ những trưởng thành của mình từ một người lính tới chức vụ một quản đốc khách sạn.

Anh ấy chuyển ngành với ham thiếu tá, còn Bài — trung úy. Anh ấy đã làm tới Phó Tổng giám đốc xí nghiệp liên hiệp. Như vậy rất xứng đáng với anh, một quá khứ rực rỡ và một hiện tại sán lạn. Hồi chuyển ngành, lẽ ra Bài cũng về xí nghiệp của anh, nhưng chờ đợi thủ tục quá lâu, mà Bài rất chán ngán sự chờ

đội, nghe nói Vũng Tàu cần người, Bài đầu quân liền. Hai anh em ở xa nhau, nhưng Bài vẫn ghé thăm anh mỗi khi qua Sài Gòn, những kỷ niệm đời lính không dễ gì phai nhòa trong tâm trí người lính.

Năm Ất, ở Trảng Lớn, hai anh em lạc đơn vị một tuần liền. Lương thực chỉ có gạo rang, lá rừng, nước uống hồ bóm, mất cứ giới theo hướng mặt trời lặn mà đi. Anh bị một miếng đạn xăm vào đùi, đi nhiều máu tứa ra ngoài, đâm hết cả ống quần, dù anh đi vài đoạn, anh thương tội thảng em đã kiệt sức, lại gồng. Ngày thứ tám, hai anh em tìm lại được đơn vị. Trong chiến tranh, lạc đơn vị, là chuyên thường. Chỉ có điều, trong thời gian hai anh em lạc đơn vị, mọi người nghĩ là hai anh em đã hy sinh, nên cả hai đều được báo tử. Sau hòa bình, ngày trở về nhà, cả hai anh em đều bước từ bàn thờ xuống, tấm ảnh cha mẹ thờ đã nhạt màu thuốc, tấm ảnh anh khôi nhang, mọi người cứ ôm lấy nhau mà khóc.

Mùa xuân bảy năm, trên đường tiến vào giải phóng Sài Gòn hai anh em lại gặp nhau ở Bàu Bông. Lần gặp nhau ấy, tưởng đã là lần cuối cùng. Mỹ ném bom A37, các chiến sĩ ta ngồi trên xe tăng, bị sức ép của bom, từ từ rút xuống đường như những chiếc lá khô. Em muốn che đạn cho anh. Anh cũng muốn che đạn cho em, hai bờ vai chen sát vào nhau. Hãy nhớ lấy những người anh em của chúng ta đã chết ngay trên ngưỡng cửa chiến thắng. Anh nói bằng tiếng trái tim mình, vang đập và hân sâu vào trái tim em. Nếu chúng ta còn sống, thì chúng ta phải sống thêm cả phần sống của những người đã chết. Em xin ghi nhớ suốt đời. Bài muốn nói với người chỉ huy của mình như thế. Nhưng trái tim cứ run lên và nước mắt chảy ngược vào lòng.

Trường đã lớn, đúng như đã thông báo qua điện thoại. Vừa nghe người tiếp tân báo tin, Bài đã mở cửa chạy ra đón. Bốn cánh tay mở rộng, họ ôm nhau.

— Chỉ đầu anh?

Trường đánh dấu ra phía cửa, nơi chiếc xe Mazda đang đậu, cạnh đó, một cô gái chừng hai mươi hai, quần jean ống bó và chiếc áo cánh bướm hở trong quần, cặp kính mắt khá to che kín một phần ba gương mặt, đang ôm tay trước ngực, trán trán nhìn Bài và Trường.

Bài đứng lại. Thế này là thế nào? Mặt anh hơi xu xuống nhưng anh liền hiểu ngay là không nên như thế, vì dù sao đây cũng là những người khách.

— Giới thiệu với em, đây là chú Bài, quản đốc khách sạn.

— Hèn hèn.

Cô gái miễn cưỡng đưa cánh tay ra phía trước, Bài ngẩn ngơ, chưa quyết định có nên bắt tay cô gái hay không. Và anh cảm thấy không, nhưng về trách nhiệm người quản lý khách sạn thì đó là phép lịch sự cần thiết.

— Mời anh chị.

Bài thoáng lúng túng, anh lấy lại bình tĩnh, dẫn hai người tới quầy tiếp tân.

— Đây là khách tôi đã bố trí phòng số 315.

— Thưa chú, tôi đã sẵn sàng. — Cô gái tiếp tân mặc chiếc áo dài màu đỏ, nét mặt tươi rói, nhả nhẹn trả lời, và đưa chiếc chìa khóa phòng cho khách.

— Mời anh chị.

Bài nhón tay xách chiếc va ly của Trường, ra hiệu mời lại phía thang máy, anh bấm nút thang máy và

đưa họ về phòng. Bao nhiêu dự tính của Bài bỗng dựng nghẽn tất cả, trong lòng Bài dâng lên một cái gì đó đầy ứ. Lẽ ra, sau khi mở cửa cho Trường bước vào phòng, anh sẽ nán lại để hàn huyên vài chuyện và tính kế hoạch cho Trường những ngày nghỉ ở Vũng Tàu. Nhưng anh đã chẳng nói điều gì, chỉ tay về phía điện thoại :

— Anh chị cần gì xin cứ gọi điện thoại. — Một nụ cười gượng, — Anh chị đi đường xa, nên mệt, có nước nóng, anh chị có thể tắm và nghỉ ngơi, tới giờ cơm trưa em sẽ kêu.

Mình phải thật bình tĩnh, Bài vừa khép cửa phòng, đi ra hành lang, vừa nghĩ, rất có thể anh đã ly dị với chị và đã lấy cô gái này. Đùng như vậy, thì cô gái này là chị dâu mới của mình, mình vẫn phải có bổn phận chăm sóc, kính trọng và... Bài đứng lại nơi cửa thang máy, ấn vào nút điện. Nhưng không hiểu nghĩ sao, anh không chờ thang từ dưới lên, mà men ra cầu thang chậm chậm đi bộ xuống.

Chú phải luôn luôn nhớ rằng chú là một người lính, đã là người lính thì không bao giờ được phép thất bại, ngay cả trong môi trường quản lý kinh tế.

Anh sẽ chẳng phải hổ thẹn vì em đâu. Người đàn bà chủ khách sạn này trước đây, khi bàn giao khách sạn, đã tiên đoán một cách đau xót là chúng em sẽ phá hủy khách sạn ngay trước mắt bà ta. Đó là một tiên đoán thất bại, mà người lính thì không được phép. Dưới con mắt nhiều người, lính chỉ biết cầm súng, không biết làm kinh tế, họ nghĩ về người lính thăm hại đến nỗi, chỉ muốn giao cho người lính nhiệm vụ gác cổng. Em đã vâng lời anh lao vào học hỏi. Bởi thật công bằng mà nói, ngoài danh hiệu một đảng viên

cộng sản, mấy tấm huy chương, đúng là những người lính như em chưa qua lớp học kinh tế nào. Được giao trọng trách một quân đốc khách sạn, thực quá với sức của em. Nhưng em tin là mình có thể làm được. Em học nghề buôn, nghề bán, em học nghề bếp, nghề quản lý. Việc học tập đã khiến lòng tin của em vững chắc, em sẽ không để cho danh hiệu người lính bị bôi nhọ.

Chú phải luôn ghi nhớ, bí quyết của người lãnh đạo là tấm lòng đối với người cấp dưới của mình.

Em đã vận dụng hai chữ tấm lòng của anh dạy theo một nghĩa rộng rãi và bao quát hơn. Cấp trên chưa tin mình, cấp dưới cũng chưa tin mình, chỉ bởi mình chưa qua trường lớp, chưa kinh qua công tác quản lý kinh tế. Vậy thì việc trước tiên phải xây dựng lòng tin đó. Tất cả những gì bị thiệt thòi trong chiến tranh, phải biết chấp nhận, bởi thời gian còn lại cho mình chưa bao giờ là muộn. Những đồng đội khác, tuổi như mình, giờ này bao nhiêu người đã đi vào hư vô cho mình sống. Thế thì có gì mình lại tự coi là muộn. Quan trọng là không được lạc lõng, không được theo sau thời cuộc. Tấm lòng không phải sự trừu tượng, tấm lòng ở mỗi người mỗi khác, em đã làm như thế, còn anh, anh đã làm như thế nào?

Bài gieo mình ngồi xuống ghế. Métđóten Kỷ từ ngoài bước vào theo, hình như bác có quan sát sự khác thường đột ngột của Bài, trên gương mặt đỏ màu tro và trong dáng đi thần thờ.

— Tôi nói các em pha cho đồng chí quân đốc ly cam vắt ? Hình như đồng chí hơi mệt ?

— Cảm ơn métđóten.

Bài lơ đãng trả lời. Métđóten Kỷ bước vội ra.

Anh ấy đã ly dị vợ rồi chẳng? Tại sao mình không biết? Đùng là hai người có những bất hòa quan điểm với nhau, cụ thể thế nào thì mình không biết. Chị nói với mình: Anh chú khác xưa nhiều quá. Còn anh trước những câu hỏi dồn dập của mình chỉ cười: Bà bảo thủ quá, xã hội tiến rầm rầm mà mình cứ khư khư giữ cái cũ. Người nào nói cũng có lý. Bài không xen vào đời tư của cả hai. Vì anh nghĩ, những bất hòa đó luôn luôn là cần thiết để hiểu nhau hơn. Tuổi tác của hai người, những kỷ niệm tình nghĩa và đặc biệt là những tác phẩm của tình yêu cứ mỗi ngày mỗi khôn lớn trưởng thành.

Mình thật bất ngờ, hoàn toàn bất ngờ. Phải chi anh đi với chị, đang này... Nhưng nếu anh lấy vợ khác thì đây cũng là chị mình. Nhưng mà chuyện đó xảy ra thì anh chị ai lỗi, ai phải?

Chuông điện thoại. Giọng nhỏ nhẹ của Trương vang lên:

— Anh rất hài lòng về căn phòng, Bài ạ. Cỗ đang tắm anh muốn nói với chủ thế này, những ngày anh ở đây, chủ nên chiều sếp, anh sẽ giải thích với chủ tất cả, chủ đừng làm mặt giận như thế, vì cô quen được cưng chiều. Còn nếu như chủ cảm thấy sự có mặt của anh làm chủ không vui thì anh sẽ sang khách sạn khác.

Bài buộc lòng phải đóng màn kịch rất vui vẻ và trách Trương sao lại cả nghĩ như thế, anh đang chuẩn bị bữa ăn trưa thịnh soạn cho hai người, tất nhiên cả anh cũng tham dự, và chắc chắn sẽ rất vui.

Chẳng lẽ anh ấy lại là hạng người, mà từ ngày làm quản đốc khách sạn Bài đã quen mặt, biết tên, họ thành đạt trên đường danh vọng, nào là tổng giám đốc,

phó tổng giám đốc, giám đốc... đủ cỡ, đủ loại, họ đem theo bộ lịch tới Vũng Tàu để hú hí trong sự lừa dối vợ con và cơ quan. Không, nhất định không phải như thế, bởi anh là con người đã hiểu cái giá của máu, cái giá tình bạn và cái nghĩa tao khang vợ chồng.

Ngày mình lấy vợ, anh đã tới. Anh nắm tay mình rất chặt, đe mình trước mặt cô dâu: Chỉ cần nó nặng lời với em, bất nhã với em, hay vì lý do gì đó bỏ bê em, thì chính anh, anh sẽ đánh đòn nó. Anh thương chị ở nhà như thế nào, nó đã biết, nó phải có bốn phần noi theo. Mình nghe lời răn dạy của anh mà thầm hứa sẽ sống với vợ mình như là anh sống với chị. Trong mọi chuyện anh luôn luôn là thần tượng của mình. Chẳng lẽ thần tượng đó bây giờ sụp đổ? Mà vì nguyên cớ gì mới được chứ? Danh vọng làm con người ta kiêu ngạo, đồng tiền làm người ta vênh vang, gái đẹp làm người ta lóa mắt? Đó là thói thông thường của suy thoái đạo ông, ai cũng biết cả, ai cũng phòng ngừa và ai cũng tự tin có thể vượt qua.

Cô ấy có cảm tình với mình, thủ thật là mình cũng có cảm tình với cô ấy. Đêm. Hành lang khách sạn vắng ngắt. Mình trực ban phụ trách, cô trực quầy. Phòng ngủ trực của cô hôm ấy không hiểu vì lý do gì đơn chiếc. Cô điện thoại cho mình, mời lên uống trà. Mình lên. Cô từ phòng tắm bước ra, thơm mùi nước và mùi da thịt. Mình chỉ cần bước lên phía cô thêm vài bước là tất cả coi như không có gì phải bàn nữa. Nhưng mình đã ra hiệu cho cô thay quần áo khác, rồi mình quay lại, mở cửa ra vào, ngồi xuống ghế chờ cô ra uống trà... Người lính không lừa gạt. Phải chi mình chưa có vợ, thì việc mình ôm ấp một cô gái, không có gì đáng nói. Đang này mình vẫn rất hạnh phúc với vợ con mình. Một không gian chẳng lẽ hai tình yêu song hành?

Chính mình đã kể cho anh nghe chuyện đó, anh vỗ vai mình, cười, mình không hiểu anh khen hay chê mình cù lần.

Bài uống can ly cam vắt do métđoten Kỳ đưa vào. Anh tự trấn tĩnh mình. Dù sao họ cũng là những người khách từ nơi xa tới Vũng Tàu. Luân lý, đạo đức, đó lại là chuyện khác.

Bữa cơm thịnh soạn và ấm áp. Bài đã đóng vai trò một quán đốc khách sạn đãi khách rất cừ, anh đã cuốn mọi người vào những câu chuyện đặc sệt Vũng Tàu và cũng biết gợi chuyện đề những người khách tự thoải mái nói về những mong muốn của mình. Anh được biết Trường đang đảm nhiệm chức vụ Quyền Tổng giám đốc xí nghiệp liên hiệp, thay cho Tổng giám đốc nghỉ bệnh. Và cô gái có cái tên rất ngọt Giáng Vân. Là thư ký của Tổng giám đốc. Anh quan sát khá kỹ cô gái, còn trẻ, nhưng vẻ dầy dặn của ánh mắt, nụ cười. Nét khêu gợi của làn môi. Và thế là anh đã hiểu tất cả nội tình.

Anh không nghĩ ngợi gì thêm về Trường, về cô gái có cái tên Giáng Vân. Mà anh nghĩ về sai phạm của mình, chính mình đã xếp cho đôi trai gái này căn phòng vợ chồng. Những cấp dưới của anh liệu có cảm thông cho nỗi éo le của anh không, khi chính anh giới thiệu với họ lúc giao phòng: Đây là anh chị dâu của tôi. Một vô tình, anh đã dung chứa sự thoải hóa của người anh nuôi, Quyền tổng giám đốc. Điều này, quả là anh chưa được học trong suốt thời gian làm quán đốc khách sạn. Nhưng anh tin là chuyện như thế này không xảy ra lần thứ hai trong đời anh.